

Pověst o knížeti Dmitriji a Volchvě

Zapsala podle slov Dmitrije a Volchvy
Anna Zubkova

Redigoval Vladimir Antonov

Z ruského originálu přeložila
Jiřina Broučková

— Kníže, kníže! Zachraň nás! Ubraň nás! — na knížecí dvůr vběhla asi dvanáctiletá dorůstající dívka. Hubeňoučká, udýchaná od dlouhého běhu, rozmazávala si slzy po tvářích...

— Zachraň nás, zachraň, kníže! Opakovala stále dál jako modlitbu...

Chtěla padnout na kolena, ale kníže ji zadržel, objal její hubeňoučká ramínka, a ona se uplakaným obličejem přimáčkla na jeho širokou hrud'; přitiskla se k němu jako k otci...

— Sedlejte, přátelé! Rychleji! At' to stihneme!

Dívka byla ze sousedního pohraničního městečka, kde se nacházel s malou částí družiny Dmitrijův nejlepší přítel a pokrevní bratr Radim.

— Pročpak poslali tebe pěšky, a ne posla na koni?

— Jezdce poslali, ale dohnaly ho střely, a mě neposílali; sama jsem přiběhla, zahradami...

* * *

Koně necválali, ale letěli...

Kníže Dmitrij dlouho shromažďoval nejlepší bojovníky do svojí družiny, a každému z nich teď mohl důvěřovat, jako sám sobě. Nemusel říci ani půl slova nebo dokončit pohled, a všichni mu rozuměli.

Teď měli všichni stejnou myšlenku: «Jen at' to stihneme!»

... Sloupy dýmu jsou nad vesnicí... Pevnost je prázdná... Těla tří zabitých obránců leží na prostranství u strážní věže...

Dmitrij doslova uviděl, jak se bili na smrt v úzkém průchodu brány — jak oni sami bránili všechny ostatní. Mezi mrtvými byl samozřejmě

Radim. Kousek opodál našli raněného posla v bezvědomí. Ale dál už nikoho: ani živého, ani mrtvého...

«Nemohli přece všechny odvést do zajetí? Jaké by to muselo být vojsko?! A stopy velké bitvy tu nejsou... Pevnost je prázdná, vesnice je prázdná...»

Garda hučela:

— Pomstu!

... Když na prostranství uvnitř pevnosti začali z průrvy ve skále, která přiléhala k jedné z věží pevnosti, v úplném tichu vycházet lidé, nemohl Dmitrij uvěřit svým očím.

Všichni byli živí, celí! Ženy s malými dětmi na rukou, staří lidé, chlapci... Vpředu šel Radoněž, Radimův syn. Šel pevně, jistě: tak, jako musí jít ten, za kým jdou lidé.

«Kolik je mu asi let? Určitě ještě ani dvanáct?...»

Radoněž vůbec nebyl podobný svému otci — pevnému, vysokému silákovi. Nevšední Radimova síla byla vždy vidět i skrz oblečení, právě tak, jako Dmitrijova. Když se spolu někde objevili, nemohl od nich nikdo odtrhnout pohled: bohatýři! Ale Radoněž byl celý po matce, Vladislavě: jemné, křehké, jakoby celé průsvitné; sílu měla jenom v duši. A všechny tu sílu do poslední kapičky dala synovi, umřela při porodu... A právě teď — i Radim...

Družina stále ještě hučela nad těly padlých:

— Pomstu!

Radoněž přistoupil k Dmitrijovi, a všem se poklonil:

— Kníže Dmitriji, otec mi nařídil všechny zavést do jeskyně, protože tam znám každý kout, nezabloudím... Prosil jsem o dovolení být se spolu s

ním, — Radoněžův hlas začal přeskakovat... Odmlčel se a hluboce si vzdychl:

— Vezmi mě k sobě do družiny, kníže Dmitriji!

— Už jsem vzal, Radoněži! A za tvůj hrdinský čin: za záchranu lidí — nevím, jak ti poděkovat! — Dmitrij chlapce objal.

— A teď — všichni poslouvejte! Vraždění ani pomstu — nepřipouštím! Je třeba to zastavit! A jestli to nezastavíme my, pak kdo?

Radim byl mým křestním bratrem. Jeho syn je teď mým synem. A to příbuzenství je pokrevní, po prolité krvi!

Ale já nechci, aby se na naší zemi prolévaly řeky krve a slz! Ani Radim to nechtěl!

Jedeme ke knížeti Gavrilovi! Meče — do pochev, krev neprolévat!

Radoněži, ty pojed' také se mnou!

A tady se zatím připravujte na pohřbení padlých! My tu budeme do západu slunce.

* * *

Kníže Gavrila pobíhal v panice sem a tam: za to, co se stalo, očekával pomstu knížete Dmitrije. Už si zajistil spojence do bitvy. Jenže bitva přece nebude hned: spojenci shromáždí vojsko až za dva týdny...

«Ale možná se dohodneme na míru, třeba se vykoupím daní? Dmitrij přece miluje mír.

Ale proč on sám ráčil zavítat až na práh?! A ještě k tomu s družinou!...»

— Och! Proč jste je vpustili?! — křikl Gavrila na stráž, když uviděl knížete Dmitrije s Radoněžem a dvěma desítkami bojovníků, jak rychlým krokem vcházejí přímo do paláce.

Vzpamatoval se a přivítal je:

— Nečekal jsem tě, kníže...

— Nečekal, nezval, nechtěl — a právě dnes tvoji lidé porušili mír, podpálili osadu a zabili tři moje gardisty!...

— Neuhlídal jsem je, kníže! Žádej výkupné!...

— Čím vykoupíš život jeho otce, čím nahradíš muže, syna, bratra — těm, kdo osířeli? Svolej lid a zločince!

— Jestli chceš, vezmi si moji ženu a děti jako rukojmí míru mezi námi... Ať žijí u tebe... Přiveďte Olgu!

— Nač?! Nepotřebuji rukojmí! Shromáždí lidi! Všechny!

V tu chvíli přivedli sluhové manželku knížete Gavrily. Na vysoké, trochu přehrblé ženě, bylo vidět, že si stěží stihla ukryt vlasy pod čepec; ustrašeně se dívala na manžela, na Dmitrije, na ozbrojené družiníky. Jedno dítě držela v náručí, druhé se chytalo jejího sarafánu, aby vydrželo stát...

— Kvůli čemu tak strašíš manželku? Není to zapotřebí! Shromáždí lidi! — přísně promluvil Dmitrij.

— Sem? — panikařil kníže Gavrila.

— Sem je sezvi! A jestli se sem nevejdou — svolaj je na dvůr! A nenuť mě, abych to opakoval!

* * *

Dmitrij začal mluvit s lidmi z balkónu bělokamenného paláce knížete Gavrily.

A mluvit Dmitrije naučil ještě jeho vychovatel mnich Veniamin. Když se Dmitrij stal sirotkem, tento podivuhodný člověk nejenže uchránil pro chlapce jeho zděděný majetek, vyučil ho mravnosti na

základě křesťanských písem, ale naučil ho i umění ovládat slovem, myšlenkami a emocemi posluchače.

Výsledek Dmitrijovy řeči byl prostý: ti, kdo přepadli osadu, byli potrestáni, ale ne popraveni. Ujednali i to, jak budou opraveny vyhořelé domy, i to, jak bude poškozeným nahrazen majetek.

Potom Dmitrij k lidem dlouho mluvil o tom, jak je možné a nutné strach z tvrdého trestu a touhu po pomstě mezi lidmi — nahradit vzájemnou pomocí. Mluvil o křesťanské lásce, o odpuštění, o Bohu!

... Smlouva o neporušitelném míru byla podepsána. Nebyla uzavřena jen na papíře, ale i v pochopení mnoha lidí.

Dmitrij si vytkl za svůj cíl obehnat svoje rodové území kruhem vzájemných mírových dohod mezi knížaty. Spěchal, aby udělal mírovou smlouvu spolehlivou, a aby její porušování bylo neodvratně, nevyhnutelně trestáno.

... Slunce už se skoro schovalo za obzor. Těla zemřelých odevzdali zemi podle křesťanského zvyku. Na zvonici malého kostelíčka rytmicky zvonil zvon. Ale skoro všichni obyvatelé byli stejně tady, aby se rozloučili s těmi, kdo položili svoje životy, aby je ochránili...

* * *

Uplynul rok.

Radoněž teď žil u Dmitrije. Povyrostl. Se vší vervou šermoval, střílel, jezdil na koni. Samozřejmě ho to učil Dmitrij. Dmitrij dohlížel i na to, aby se mladíček s křehkou stavbou těla nestrhal nějakou nepřiměřenou námahou, když se snažil ve všem podobat knížeti.

Ale bylo i učení knižním moudrostem. Čtení a psaní ho už dávno naučili, ale Radoněž měl neuvěřitelný talent na jazyky. Dokázal si okamžitě zapamatovat slova neznámé řeči — a už je nikdy nezapomněl a mohl je přesně opakovat.

Dmitrij trval na tom, aby se chlapec učil cizí jazyky.

Ale Radoněž se tomu bránil, považoval takové zaměstnání za úděl písařů a mnichů.

A to ráno mluvili právě o tom:

— Já chci být opravdovým bojovníkem — jako ty, jako otec! K čemu jsou mi ty rozhovory v jiných nářečích!

— Což je u nás málo bojovníků? Ale právě z tebe se může stát opravdový diplomat! A to je mnohem potřebnější, nežli mávat meči!

Kolik je jen kolem bojovníků! Síly — nezměřitelně! Ale moudrost — žádná! Ale diplomaté — ti mohou zvítězit i beze zbraně.

— Viděl jsem ty tvoje diplomaty! Oni všichni lžou! Oni — vždycky lžou! Dokonce i ve spánku určitě lžou sami sobě, aby se při něm nepodřekli!

— Ale kdopak nutí lhát tebe?

— Zatím — nikdo. Protože jsem s tebou.

— No právě, uč se tedy cizí jazyky, aby mě takoví lháři nepodvedli! — našel řešení Dmitrij.

— Dobrá! — kapituloval Radoněž.

Dnes se chystali podepsat poslední z dvanácti dohod, které měly zabezpečit mír a pořádek na okolních územích.

Radoněž podal Dmitriji jemnou drátěnou košili.

— Není třeba! Vždyť nejedeme do bitvy! A dokonce ani na hostinu! Všechno už je domluveno, jenom podepíšeme papíry — a vrátíme se domů!

* * *

Popojeli jen kousek od stanoviště u řeky, kde tábořili, k městské bráně, když se to všechno událo... Těch, kdo stříleli, si gardisté knížete nestačili všimnout. Oni nestříleli z luků, ale z kuší, z velké vzdálenosti. Dvě střely, rychle za sebou...

Radoněž také neviděl ty, kdo stříleli.

On miloval knížete Dmitrije jako otce. Dávno věděl, že je připraven za něho položit svůj život — a to nejen jako bojovník, ale i jako syn.

V tento den jim vůbec nic nevycházelo... Kníže si neoblékl drátěnou košili, a Radoněž při každém kroku jeho koně pocíťoval nechráněná záda knížete.

Právě sesedli u brány...

Radoněž uslyšel jen svištění střel. Trochu povyskočil, aby mohl pevněji obejmout svého křestního otce kolem krku a zakrýt ho, zakrýt ho svým tělem...

* * *

Dmitrij držel v náručí Radoněžovo tělo, probodnuté šípem, a bál se pohnout.

Chápal, že to je konec: rána je smrtelná.

Před městskou bránou, kde se všechno přihodilo, se začínal shromažďovat dav zvědavců: rolníků a řemeslníků, co jeli do města nebo z města.

Několik gardistů se pustilo do pronásledování těch, kdo usilovali o život knížete.

Ostatní mlčky obklopili Dmitrije, který se spustil na kolena a dál držel na rukách umírajícího Radoněže. Zdálo se, že si nevšímá ničeho kolem, jako by se

pokoušel zadržet život svého křestního syna, unikající s každou minutou.

«Bože, zachraň ho! Vezmi si radši můj život!...»
— vzýval Boha z hloubi srdce Dmitrij, i když chápal, že už se nedá nic udělat...

Náhle byly v davu shromážděných lidí slyšet hlasy — vystrašené, nepřátelské, překvapené:

— Kouzelnice!

— Volchva!

— Zjevila se! Krvičku pravoslavnou ucítila!

— Svatý! Svatý! Svatý je Hospodin! Zmiz, nečistá sílo!

Dmitrij zvedl zrak od Radoněžova těla.

Od lesa přicházela vysoká světlolasá žena, oblečená do bílé košile až na paty, jak se říká, podle pohanského zvyku.

Dav se před ní rozestoupil, jako by se bál jejího dotyku. Mnozí se křížovali.

Ona přišla blíž a klekla si vedle knížete.

Řekla tichým, klidným a jistým hlasem:

— Drž ho pevněji, kníže, vytáhnu šíp.

Pak velice přesnými a pevnými pohyby půvabných jemných prstů ulomila hrot šípu a poté vytrhla střelu z chlapcova těla. Krev vystříkla jako vodotrysk.

Volchva natáhla obě ruce nad ránu... Krev přestala stříkat.

Dmitrij si pomyslel, že to je konec.

Ale Radoněž — dýchal! Pod rukama Volchvy se rána zacelila přímo před očima...

— Čáry!... — šeptali ti, kdo stáli nablízku a všechno viděli.

Volchva tomuto šeptání nevěnovala pozornost.

Zvedla se na nohy. Pozorný a klidný pohled jejích šedomodrých očí zachytil pohled Dmitrije. A ona začala mluvit tak, že slova pronikala až do hloubi duše.

— On nezemře, kníže Dmitriji! Vyléčím ho! Ale je zapotřebí, aby několik dní strávil u mě. Přikaz svým vojákům, aby udělali nosítka a odnesli chlapce ke mně.

... Dmitrij pokynul gardistům. Ti rychle vyrobili nosítka ze dvou kopí a pláště. Dmitrij na ně opatrně uložil Radoněžovo tělo.

— Neboj se, kníže, já ho nezačaruju a nezpůsobím mu žádnou škodu! Ukonči tady svoji práci, podepiš všechny papíry — a přijď ke mně do lesa. Ať tě tu dál nic nedrží! Radoněže najdeš už zdravého.

— A jak tě najdu v lese?

— Poslouchej srdce: ono ti ukáže cestu!

— Dobře, já přijdu.

... Dmitrij se díval za odcházející urostlou postavou ženy, za kterou šli jeho gardisté s nosítky.

Za několik minut vešli do lesa a zmizeli z dohledu.

Dmitrij navyklým pohledem vojáka zaregistroval směr, kterým odešli, a stromy, od kterých začínala stezka.

Lidé, kteří se shlukli ze zvědavosti, co se přihodilo, se začali rozcházet.

Dmitrij byl pořád ještě jako v průzračné mlze ze všeho, co se přihodilo. Atentát, Radoněž, Volchva...

— Nezamýšlej tam chodit, kníže! Duši zahubíš a chlapce nezachráníš! — zakrákala mu do zad jakási stařena...

... Když dav prořídil, jedna prostě oděná žena chytila Dmitrije za rukáv:

— Nevěř tomu, kníže, že je ona kouzelnice! Ano, ona není pravoslavné víry, ale uzdravovat umí výborně! Minulý rok vyléčila mého syna. A mnoho jiných skoro z onoho světa navracela a znovu stavěla na nohy! A nic špatného se jim potom nestalo! A před třemi roky, když začínal mor, kdyby jí nebylo — kolik lidí by jen pochovali!... Mnohým lidem pomohla, a nic zlého nikomu neudělala! A že je nepokřtěná — to jí Bůh odpustí!

* * *

Tento den Dmitrij podepsal poslední z dvanácti dohod mírové smlouvy mezi knížectvími, o jejíž uzavření usiloval poslední dva roky.

Potom se vrátil do ležení, kde se svými gardisty tábořil. Posadil se ve stanu.

«Dokonči všechnu práci...» — zazněla v jeho vědomí slova Volchvy...

«Nu co, když všechnu — tak všechnu!»

Dmitrij vzal list papíru a napsal novou závěť a instrukce pro případ, že se sem ani on sám, ani Radoněž, kterému bylo všechno odkázáno, nevrátí živí.

Zavolal synovce Vsevoloda, a předal mu všechny papíry, pečetě a klíče.

Potom dal potřebné instrukce gardistům, určil ty, kdo ho v jeho různých povinnostech budou zastupovat.

«Nu, teď je to všechno, jak se zdá».

Už se dávno setmělo.

V tu dobu se konečně vrátili ti dva gardisté, kteří odešli do lesa s Volchvou.

Dmitrij je vyslechl:

— Šli jsme daleko, má v lese nenápadný domeček, bylo slyšet, jako by vedle zurčel potok... Ona je divná, zvěř a ptáci ji poslouchají...

— Můžete mi ukázat cestu?

— Ne, nevzpomínáme si. Všechno to bylo jako v mlze. Očarovala nás. Ale Radoněž je živ. Nechali jsme ho u ní v domečku.

— A jak jste se v noci dostali nazpátek?

— Ona přikázala bílé sově, aby nám ukazovala cestu, a my jsme šli za tou sovou...

* * *

Za svítání se Dmitrij vydal sám do lesa.

Šel s jistotou, jakoby mu vnitřní znalost naznačovala směr. Ani jednou nezapochyboval, kudy má jít.

Umění slyšet a rozumět tomuto vnitřnímu hlasu nebo «citu», jak ho sám Dmitrij pojmenoval, mu bylo vlastní už od dětství. Když tomu «citu» důvěřoval, pak se mu všechno dařilo a úspěšně se vyvíjelo. Pravda, bývala i období, kdy tento vnitřní «cit» nadlouho umíkal.

«Poslouchej srdce; to ti ukáže cestu!» — připomněl si Dmitrij slova Volchvy. — Tohle naznačuje v čem je tajemství vnitřního 'citu': to srdce duchovní umožňuje pociťovat Boží záměr!»

O duchovním srdci mu předtím hodně vyprávěl jeho vychovatel mnich Veniamin.

«To znamená, že Bůh je se mnou! A že čáry Radoněžovi neuškodí! To znamená, že přežije!» — pomyslel si radostně Dmitrij.

Za chvílku vedle něho zazurčel veselý potůček a ptáci začali vesele zpívat.

Dmitrij šel podél potoka; s jistotou věděl, že je to správný směr.

Jistota, že nezabloudí a jde tím pravým směrem, sílila s každým krokem.

Za několik hodin Dmitrij vyplašil bílou sovu, spící ve větvích...

Zahoukala a odletěla pryč.

Dmitrij zamířili tím směrem, kam odletěla sova, — a za několik minut se ocitl na útulné mýtince. Na jejím okraji, u lesa, se ukrýval malý domek.

Na jeho prahu stála usmívající se Volchva.

— Pojd' dál, kníže! Výborně jsi hledal cestu, nesešel jsi z ní ani jednou!

... Dmitrij se poklonil na pozdrav, dotkl se rukou země, a vešel do domu.

Na široké lavici u zdi spal Radoněž. Dmitrij přistoupil blíž a naklonil se nad lože. Chlapcův dech byl stejnoměrný, klidný. Lehký ruměnec na tváři — místo předchozí mrtvolné bledosti umírajícího — mluvil o tom, že se Radoněž uzdraví. «Je živý! Bude žít!»

V otevřené peci hořel oheň. Stůl byl prostřený.

Volchva přinesla knížeti nádobu s vodou, aby se umyl, a pozvala ho k obědu.

Když uviděla, že se po celý čas Dmitrijův pohled obrací k Radoněžovi, řekla:

— On spí, a bylo by dobře, kdyby si pospal do zítřejšího rána. Dodá mu to zdraví. Dovolíš ho teď nebudit?

— A on — určitě přežije?

— Už je zdravý, ale měl by do rána ještě nashromáždit trochu sil.

— Ty jsi opravdu kouzelnice?

— Ne. Já jsem Volchva! Volchvy umějí léčit komplikované rány, obnovují to, co bylo v těle poškozeno, aby se člověku navrátilo zdraví. V tom není nic zázračného. Je to stejné, jako umět používat oheň, aby bylo možné připravovat jídlo. Ten, kdo oheň nikdy neviděl, si myslí, že je to magie. Ale jsou to normální zákony života, Bohem stvořené.

— A jakého Boha uctíváš?

— Bůh — On je jeden...

Počkej, až se po cestě naobědváš, odpočineš si, a potom ti o tom všem budu vyprávět, na všechny otázky ti odpovím! Ale nechávat hosta o hladu není správné! — usmála se něžně a laskavě.

... Volchva se teď podobala té nejobyčejnější ženě, která vlídně uctívá hosta.

Solené houby, chléb, med, ořechy, horké pirohy z pece...

Dmitrij až teď pochopil, jak moc vyhladověl. Včera neměl na jídlo ani pomyšlení...

A jaké to bylo všechno chutné!

A hospodyně se také radovala z toho, že se jí pohoštění skvěle vydařilo!

I ona sama byla úplná krasavice! Až teď si ji Dmitrij pořádně prohlédl. Urostlá, pružná postava! Světle rusé vlasy byly kolem hlavy staženy stuhou. Klidné a laskavé oči zářily něžným světlem zpod hustých a dlouhých řas.

A všechno kolem bylo tak dobré a klidné! Všechny obavy, kterými vybavili Dmitrije na cestu starostliví rádcové, se rozptýlily.

Když se naobědvali, Vochva se náhle zeptala?

— Chceš, poléčím ti rameno? A sám uvidíš moje léčitelství!

— A ty, cožpak vidíš skrz oblečení?

— Vidím. Tvoji ránu špatně léčili: ještě bolí a překází ti.

— Ano, kdysi to tak bylo...

— Uvolni se, odpočiň si! Unavil ses, kníže, v poslední době z těžkých myšlenek a z neradostných událostí! Já ti ukážu to Světlo, Které odstraní bolest, a všechna poškození duše i těla! Přesněji, ty sám odstraníš svoji bolest a uvidíš, že v tom není žádná magie!

... Dmitrij jakoby se ponořil do měkkého zářivého Světla.

Mohl se dívat na svoje tělo ze všech stran. Nacházelo se jakoby ve svítící vodě a bylo poloprůhledné.

Uslyšel laskavý hlas Volchy:

— Vidiš? Tam, kde je tmavá skvrna, — to je stopa po tvé staré ráně. Vyházej rukama tu černotu!

... Dmitrij zkusil zahýbat rukama těla, ale nešlo to. A pak náhle jasně pochopil, že v tom Světle, ve kterém se teď nacházel, může vidět a slyšet... A že má *ruce duše*, kterýma může pracovat!

— Ty jsi duše, a ne tělo! Ale slyšel jsi o tom už dávno! Právě takhle, *rukama duše* — vyházej ze svého těla všechno, co tam vidíš tmavé!

... Dmitrij se řídil tímto návodem.

A uviděl v tom světle i Volchvu. Její jemné prsty, stejné jako na rukách těla, ale skládající se ze zářivého Světla, se ho dotkly a dokončily léčení. Nevýslovná blaženost naplnila celé jeho tělo a duši zároveň!

... Dmitrij otevřel oči. Tupá bolest, která posledního půl roku nepřetržitě poukazovala na následky špatně zhojené rány, zmizela beze stopy. A v těle teď cítil neobyčejnou lehkost a radost, jako by omládl o deset let, jako by shodil těžký náklad, který dlouho nesl! Mládí, radost, jaro, láska!... Slovy se nedalo vyjádřit všechno to, co ho přepřelňovalo!

«Co je to za kouzla?! Proč mi začalo být tak krásně a spokojeně na duši?» — přemýšlel Dmitrij.

— To vůbec nejsou kouzla! — tiše řekla Volchva.

— Ty můžeš číst moje myšlenky?

— Můžu, jestli si to přeješ a dovolíš.

— Tak pojď, vyzkoušíme to! Kdysi v dětství jsem snil o světě, ve kterém lidé říkají to, co si myslí, a neschovávají se za faleš klamných slov. Nevím, proč, ale tobě věřím. Nevím, co jsi to se mnou udělala... Co to je: magie nebo zázrak?...

— Zapomeň na hloupé strachy malých lidí, debaty o dogmatech a vírách, které zakazují myslet, cítit, milovat, pociťovat Pravdu a znát Boha!

Ty ses ptal, jaké «bohy» já uctívám?

Ale já vyznávám toho samého Boha, co ty, toho samého Boha, co Ježíš! Vyznávám — a znám: vidím Ho, slyším Ho, chápu Jeho Vůli v sobě, dávám Jeho Sílu a Lásku druhým! Bůh je Jednotná Největší Všeobecná Síla!

Ale knihomolové a farizejové, kteří Ježíšovi zakazovali mluvit pravdu o Bohu, a kteří tvrdili, že Ježíš porušuje zákony, když káže Pravdu a uzdravuje nemocné v sobotu, — byli stejní služebníci dogmat, jako ti, kteří i teď dále straší lidi posmrtným peklem za nedodržování «pravidel», která nebyla vymyšlena Bohem, ale lidmi!

Odpust': já to říkám složitě... Ted' to zkusím vysvětlit jednodušeji.

Viš, mně se velice dlouho nepodařilo mluvit s člověkem, který mně může porozumět, který je připraven poznat Boha a neleká se, neboť si to celým srdcem přeje!

— Jakou silou uzdravuješ? — zeptal se Dmitrij.

— Ve mně je ta samá Síla, co v Ježíšovi! Ale ta samá Síla je i v tobě, a v druhých lidech, ale dočasně v nich jakoby spí.

Část této Síly působí i v zrně, které prorůstá skrz vrstvu země, aby vzešlo. Nebo — v ohromném stromě, vyrostlém z malého semínka!

Část této síly probouzí na jaře milostné volání ve zvířatech — a ona se tulí jedno k druhému, spojují se v blaženosti a plodí potomstvo.

A ta samá Síla se projevuje v člověku, a vybízí ho hledat Božské za hranicemi viditelného světa.

Ona — přitahuje duši k Bohu-Stvořiteli!

Je to Božská Síla Stvoření!

A působí na různých úrovních života rozmanitě.

Lidé ztratili vědění o tom, jak splývat s touto Sílou a projevit Božské v sobě! A oni se proto, podobně jako rostliny a zvířata, jenom neuvědoměle podřizují této Síle.

Jenom Děti Boha, existující v lidských tělech — mohou poznávat a vědomě používat tuto Sílu — naplňovat se Jí, spojovat se s Ní.

Chceš, ach tě naučila všemu, co znám a umím?

— Myslíš, že se to dokážu naučit?

— Bůh mě přivedl k tomu místu, kde tě chtěli zabít. Myslela jsem si, že jsem přišla pozdě, že se mi nepodařilo odvrátit neštěstí. Ale ted' to vypadá, že

bylo všechno vymyšleno tak, abys uviděl projevenou Sílu Boží!

Vzpomínáš, jak jsi prosil Boha, aby tvému křestnímu synovi zachoval život — a že ti Bůh hned v té samé minutě odpověděl?

— Ty víš i tohle?!

— Vím. Je to velice jednoduché! Myšlenky druhého člověka je každý schopen lehce chápat, už když se jenom začne dívat na svého společníka s pochopením a láskou!...

* * *

Mluvili až do večera o mnoha věcech.

Dmitrij poslouchal, vstřebával celou duší tato její prostá a srozumitelná slova o předurčení života člověka a zdokonalování duše, o Bohu, ve kterém jsou sjednoceny největší Láska, Moudrost a Síla. A že On — řídí všechno ve Vesmíru!

Ale Dmitrij vnímal nejen slova, ale současně jako by se dotýkal svojí duší její duše. Nemohl se na krásu Volchvy vynadívat! Vůně vycházela z jejích vlasů, teplo a světlo — z jejího těla a z duše! Klid a blaženost uvnitř ní byly veliké! Rozohňoval ho každý náhodný dotyk jejích rukou... A tento oheň se překotně rozhořoval!

Jak dávno už se nezamiloval! Ale tak, jako teď, — nic takového v jeho životě ještě vůbec nebylo! Jeho duše jásala nad tím, že je ona spolu s ní! — taková krásná, taková moudrá a tajemná, něžná a laskavá!...

«To znamená — že je to osud! Ať se stane, co se má stát!»

Dotkl se jejích ramen, přitáhl ji k sobě a políbil na rty.

Volchva se nebránila, poslušně, pružně vyšla tělem vstříc jeho laskání.

Dmitrij ještě nikdy v životě nezažil takovou noc! Nikdy by si nepomyslel, že splynutí těl a duší v harmonii může darovat takovou blaženost!

... Zrána se s ní dál těšil.

Ale musel přitom zahánět nezvané myšlenky o hříchu a trestu, které kdoví odkud přišly...

— Proč si pořád ještě myslíš, že sblížení mezi lidmi, milujícími jeden druhého, je hřích?

— Nacpali nám to do hlavy velice pevně! — rozesmál se Dmitrij.

— Nečistý chtíč — to je opravdu hřích! Ale láska — ta je od Boha! Láska mezi mužem a ženou je přece předobrazem lásky mezi lidskou duší a Bohem! Ta je opravdu svatá! Dokonce i v Bibli je přece «Píseň písní krále Šalamouna»!

— I to jsi četla?

— Četla. Ale Bible obsahuje mnoho rozporů. A není v ní všechno srozumitelné ani pro ty, kdo ji studovali. Jsou přece i jiné svaté knihy. A je spousta jiných způsobů, jak pochopit Boží Vůli!

... A teď se půjdeme umýt! Potom ti ještě povím o mnoha věcech!

.... Volchva přivedla Dmitrije k lesnímu jezeru.

Svlékla se, aniž by se styděla za svoji nahotu, a vešla do vody.

Ranní mlha laskala její něžné překrásné tělo.

Dmitrij se nemohl vynadívat.

— No, co je s tebou? — zavolala na něho z vody.

Dmitrij si sundal oblečení.

Dmitrijovo silné a krásné tělo, rusé vlasy, vlnící se velkými prstenci, hodně nakrátko zastřižené vousy — s Volchvou byli obdivuhodně krásný pár!

... Potom ji vynesl na rukách na břeh.

«Jaký je to zázrak! Ani ve snách jsem si něco takového nepředstavoval!» — pomyslel si.

— Já — také! — nahlas odpověděla jeho myšlenkám Volchva. — No, půjdeme vzbudit tvého syna! Už je čas!

Oblékli se a odešli k domu.

... Volchva určitým zvláštním způsobem přejela dlaněmi nad Radoněžovým tělem — a on otevřel oči, nadzvedl se a posadil se na posteli.

Překvapeně se díval na neznámou krasavici, na Dmitrije, na neobvyklé okolí.

— To je Volchva! Ona tě vyléčila! — pronesl Dmitrij.

— Já jsem tě viděl ve snu, — oslovil Radoněž Volchvu. — A ještě jsem viděl otce a maminku, tu jsem viděl úplně poprvé! Ty jsi jí trochu podobná.

— Dmitriji, doprovod' Radoněže k jezeru, ať se také vykoupe, a já tu zatím připravím na stůl: budeme brzy jíst.

* * *

Když šli k jezeru, Radoněž tázavě pohlédl na Dmitrije.

— Ano, hodně věcí se tu přihodilo, nedá se to najednou všechno vypovědět! — odpověděl na jeho pohled Dmitrij.

— Ona tě miluje?

— Ano. Chtěl bych, aby se stala mou ženou, nahradila ti matku. Ale zatím nevím, jak se to všechno vyvine. Nemluvili jsme ještě o tom.

Ona tě za dva dny navrátila zpátky skoro z onoho světa, uzdravila tě. A ona ještě spoustu podobných věcí zná a umí!

Ona je Volchva. Já jsem si dříve myslel, že Volchvy jsou pohanští starci, kteří přinášejí oběti svým «bohům» a čarují.

A hle, jak se to všechno otočilo! Všechno proběhlo tak rychle, že se v tom všem ještě nevyznám!

— Cožpak uplynuly teprve dva dny?

— Ani já sám tomu nemůžu uvěřit!

Ona říkala, že to nejsou zázraky ani kouzla. A slíbila, že nás to naučí, jestli si to budeme přát.

My dva jsme se nějakým nevysvětlitelným způsobem ocitli doslova v ráji! A ona je toho ráje — majitelka!

... Radoněž skotačil a šplouchal se ve vodě. Dmitrij to také nevydržel — a vykoupal se ještě jednou.

— Zůstaneme tady? — zeptal se na zpáteční cestě Radoněž.

— Já bych zůstat chtěl. Zajímá mě to, co ona říká i to, co umí. Všechny moje představy o Bohu a o světě se změnily! Ale nové pochopení ještě nedozrálo, neupevnilo se. Nejsi proti tomu, abychom tu nějaký čas žili, jestli nás nevyžene?

— Nejsem proti! V ráji jsem ještě nikdy nežil!

Dmitrij ve svém životě přečetl nemálo knih. Hodně také rozmlouval se svým vychovatelem — moudrým a na ty časy všestranně vzdělaným člověkem.

Besedoval i s jinými lidmi, jejichž vědomosti a moudrost ho přitahovaly. Ale takových lidí za svůj život mnoho nepotkal.

Považoval se za osvobozeného od prázdných náboženských dogmat. Věřil hluboce a upřímně v bytí Boha, a snažil se spravedlivě žít.

Dmitrij také hodně přemýšlel o předurčení lidského života, o nesouladu toho života, který lidé kolem vedou, — s Kristovými Příkázáními.

Vnitřní spory mezi knížectvími, loupeže a vydírání, věrolomně mařená spojenectví... Touha po moci a zlatě, která ovládala knížata, to všechno Dmitrije udivovalo! Chtěl zvítězit nad tím zlem a nespravedlností, které byl nucen kolem sebe vidět! Vždyť kolem byly řeky krve, sirotci, vdovy... A ještě ta bída lidí, co na té zemi pracovali! A výsledkem byla jejich neochota pracovat... To proto, že jim vypěstovanou úrodu vezmou — buď nepřátelé ze sousedních knížectví, nebo prostě jen lupiči, a nebo i vlastní «knížata-ochránci».

Tohle všechno se pokusil změnit, když začal sám vládnout. Ale jeho rodové území nemohlo žít v míru a blahobytu uprostřed běsnícího moře loupeží, nepřátelství a zrádovství!

Za svoji čestnost, věrnost slovu a připravenost nezištně bránit lidi získal Dmitrij jak mnoho přátel, tak i nepřátel.

A ten nedávný útok na jeho život nebyl první.

... Ale právě teď — Volchva! Vešla do jeho života a všechno se změnilo! Láskou a blažeností, nepoznaným Světlem a lákavými vědomostmi ho pozvala do Božského světa!

A Dmitrij se rozhodl ten osud, co mu Bůh připravil, přijmout, a pokusit se pochopit a poznat ten neznámý a ohromný svět, na jehož prahu na něj čekala Volchva.

Myšlenky o zradě postulátů pravoslavné víry Dmitrije trochu znepokojovaly. Ale rozhodl se, že se s tím vypořádá sám.

A pro Radoněže se všechno kolem stalo svátkem! Volchva mu dávala takovou mateřskou lásku, o které dříve ani nesnil! Její vyučování pro něj bylo zajímavé, jako oživé pohádky!

A součástí takových pohádek byla ochočená lesní zvířata, která Volchvu poslouchala a rozuměla jejím myšlenkám.

Krotká bílá sova Volchvy uznala Radoněže za svého, ochotně si mu sedala na ramena, a přiváděla ho k domu, pokud odešel příliš daleko do lesa.

I s medvědicí, která ochraňovala místo, kde žila Volchva, se skamarádil. Veverky a zajíci přibíhali a prosili, aby je pohladil, ptáci si mu radostně sedali na ruce a zpívali svoje písně...

Všichni obyvatelé lesa: zvěř, ptáci, ryby — byli pro Volchvu blízkými přáteli. A tomu samému učila Dmitrije s Radoněžem. To samé toužila povědět i všem lidem, jen zatím nevymyslela — jak.

Hodně o tom vyprávěla. Konkrétně podrobně vysvětlovala, proč považuje za nežádoucí používání těl zabitých zvířat k jídlu.

— Zdá se, že ve světě lidí dochází k válkám a vraždám, loupežím a násilí proto, že lidé přijali

strašný zvyk získávat jídlo zabíjením, a vyživovat svoje tělo takovým jídlem. Není možné, že kvůli tomu, že lidé odsoudili na mučení a na smrt ty, koho jedí, — i do životů těch lidí přichází utrpení?

A co rostliny? Copak to není také hřích — ničit je, abychom je jedli? — zeptal se Dmitrij.

— Zbytečně je ničit — to hřích je. Ale pokud je to na jídlo pro tělo — pak to hřích není. Rostliny jsou Bohem stvořeny tak, že přinášejí plody a semena. A semena a plody, co dozrály, to nebolí, když je sklízají. Naopak, například strom má velkou radost, jestliže mu člověk poděkuje za plody, které natrhal a jí je.

Část sklizených semen může člověk zasít — a vypěstovat úrodu.

A jestliže člověk vezme část mléka zvířatům, o která se stará, — pak to také není hřích.

Ale pokud bude člověk zabíjet jako dravá šelma, aby mohl zabitá těla jíst, pak se ten člověk stává duší podoben šelmě.

To, co je samozřejmé pro přirozenost zvířete, je hanebné pro člověka. A lidé — v té hanbě žijí, ale nevšímají si toho a ani o tom nepřemýšlejí!

A pak se diví: odkud se berou zločinci, kteří se jako šelmy zmocňují bohatství a moci a nebojí se prolévat lidskou krev v honbě za vlastním obohacením!

A všechno tohle se považuje za normální už mnoho století!

Ale ti, kdo v sobě chtějí rozvinout lásku, se nad tím musejí zamyslet! A jsou povinni sami pochopit, že nechtějí přinášet bolest a smrt — ani lidem, ani zvířatům!

... Dmitriji a Radoněžovi bylo to, co Volchva vysvětlovala, natolik jasné, že už jim dál ani na mysl nepřišlo, aby ochutnali hříšné jídlo.

* * *

Jednou večer poprosil Dmitrij Volchvu:

— Vyprávěj nám o sobě.

... Volchva se na chvíli zamyslela.

Potom začala vyprávět. Když mluvila, Dmitrij a Radoněž jako by viděli všechno, co se dělo: jako by se barevné obrázky, na kterých všichni mluví a pohybují se, postupně měnily jeden za druhým.

— Můj adoptivní otec, Bajan, byl Volchvou. Ale nezvolil si cestu poustevnictví, jako mnozí z Volchvů, ale cestu konkrétní pomoci lidem — kvůli zachování starodávných vědomostí mezi lidmi. Chtěl přidat do lidských duší alespoň trochu dobra a světla, naučit je nepoddávat se zlobě a strachu, naučit je, jak s láskou srdečnou změnit život k lepšímu.

Chodil s guslemi po vesnicích a městech — zpíval písně a vyprávěl skazy, ze kterých se mohli lidé dozvědět a pochopit mnoho věcí.

A ty písně zpíval právě tak, jako vám teď já vyprávím: každý posluchač jako by viděl oživé obrazy.

Jednou našel na místě vyhořelého stavení těch, které teď nazývají pohany, zázrakem přeživší dítě. Byla jsem to já.

Bajan se dlouho pokoušel dát mě do nějaké rodiny: vždyť cestovat s nemluvnětem není nic příjemného. Ale nikdo si mě vzít nechtěl. A můj otec to tedy přijal jako příkaz od Boha.

A tak jsem vyrůstala při moudrých písních mého otce — místo ukolébavek.

Naučil mě i zpívat a tancovat, abych mohla vystupovat před lidmi, kteří nás přicházeli poslouchat. Když jsem tančila a zpívala, z mých prsou zářila láska jako sluníčko, světlo a láska se vylévaly z mých rukou.

Bývali jsme v chudých vesnicích, i v knížecích palácích. Mnoho jsme toho prošli po zemi.

A potom jsem začala prosit otce, — aby mě naučil většímu, aby ze mě udělal opravdovou Volchvu. Ale on mě v době, dokud jeho tělo bylo naživu, vyučit až do konce nestihl. Byla jsem tehdy umíněná a svéhlavá! Proto nespíchal s tím předávat mi větší vědomosti, dokud se úplně nenaučím ovládat svoje emoce a přání.

A potom se dozvěděl od Boha, že se blíží jeho smrt. A že tu smrt musí přijmout před očima mnoha lidí: aby se jim vryly do paměti písně, které zpíval, aby, dokonce i po staletích když uslyší jen jeho jméno, mohli lidé pocítit Lásku Boží, která s ním vždy v Jednotě přebývala.

On nechtěl, abych viděla jeho smrt, nechtěl, abych zahynula spolu s ním. Proto mě vypravil do učení k Volchvům, kteří žili osamoceně a učili několik lidí dávným vědomostem.

Já jsem už tehdy dokázala mnohé uvidět a pociťovat duší.

Když jsem žila u Volchvů, pociťovala jsem, že mému otci hrozí smrt. Viděla jsem, že kolem něho houstne zloba jako černé mraky, a on — jako slunce — stále živěji a intenzivněji září Božskou Sílou a Láskou!

Řekla jsem o tom Volchvům.

Ale oni řekli:

**— My o tom víme. On si takový osud sám zvolil.
Ale tobě nařídil, abys tady žila a učila se!**

**... Všechno se ve mně tehdy vzbouřilo!
Napovídala jsem Volchvům hořká slova o tom, že oni
o lásce mluví — ale sami lásku neznají, když nechtějí
zachránit mého otce!**

**Rozběhla jsem se tam sama! V zoufalství jsem
nevěděla, co budu dělat, ale běžela jsem: buď od
něho odvrátím smrt, nebo spolu s ním zemřu!**

**Když jsem tam doběhla a našla to místo —
uviděla jsem jen ohniště s popelem z toho ohně, na
kterém Bajanovo tělo zaživa upálili.**

**Zachvátila mě zoufalost! Už jsem nemohla ani
plakat! Nevěděla jsem — co dělat!**

**Vtom mně nějaká žena zatřásla rameny: «Utíkej
co nejrychleji odsud! Hledají tě! Vojáci mají nařídено,
aby tu dívku, co chodila se zpěvákem, vypátrali a
zabili!»**

Ale už bylo pozdě. Jezdci mě zahlédli!

**Znovu jsem se rozběhla k lesu — tam, kam
nemůžou vjet koně, vběhla jsem do polomu.**

**Oni sesedli z koní, pročesávali les, řinčeli meči,
křičeli jeden na druhého.**

**Dlouho jsem tehdy běžela z posledních sil. Měla
jsem jen jednu myšlenku, abych se nepřiblížila k
místu, kde žili Volchvové: abych je nevědomky
neprozradila. Dlouho jsem běžela a myslela jsem si
už, že je to konec.**

**Ale v té chvíli mě zachránil starec, žijící v
poustevně. Vběhla jsem do poustevnické cely — byla
tam jen rakev v koutě a na stěně jedna ikona. Před
ikonou klečel šedovlasý starec.**

Podíval se na mě — a pokračoval dál v modlitbě.

A já jsem zalezla do té rakve a přikryla se víkem.
Když vojáci vběhli do cely, neuviděli mě,
poklonili se, pokřižovali — a hnali se hledat dál.

Když všichni odešli, tak jsem z té rakve vylezla.
Chtěla jsem jít pryč.

Ale starec mi nalil vodu a dal mi chléb. Řekl:

— Když tě Bůh přivedl — zůstaň tu, žij, dokud
budeš chtít.

... A já jsem zůstala.

Prožila jsem u něho celý rok.

Za ten rok jsme všeho všudy několikrát
promluvili slovo. Ale naučila jsem se tehdy velice
mnohému! Třebaže on žil svým životem, a já svým
způsobem také.

A jenom, když jsem se dívala, jak čte modlitby,
viděla jsem, že má ticho, mír a klid v srdci, a ke všem
lidem — lásku a odpuštění.

A pomalu mě tento klid začal léčit ze zoufalství.

Většinou jsem odcházela na celý den, chodila
po lese, nasbírala jahody a houby, večer jsem se
vrátila, pojedla se starcem a uložila se k spánku na
otep suché trávy v koutě; a on pořád četl svoje
modlitby, modlil se za celý svět...

Tak jsme žili.

A nakonec jsem se potom dokázala vrátit k
životu ve světle, a vzpomněla jsem si na všechno,
čemu mě můj otec, Bajan, učil. V té chvíli jsem ho
začala i vidět duší, dokázala jsem s ním mluvit, a on
mě znovu začal učit. Od té doby jsem nenávisť k
vrahům mého otce a k pravoslavné víře už nikdy
neměla.

V ten den, kdy jsem uviděla svého otce, se
starec se mnou dal do řeči:

— Mám velkou radost, — řekl — že se láska do tvého srdce navrátila! To znamená, že brzy můžu odejít! Až duše opustí tělo, nebudeš si ošklivit mě pohřbít?

— Jak řekneš, tak to všechno udělám, — odpověděla jsem.

On mi ukázal místo, kde mám jeho tělo pohřbít. Hrob i kříž už tam byly hotové.

Potom mi daroval bílou košili, úplně novou. Řekl:

— Mně na onom světě, jestli jsem si to zasloužil, dají jinou, a jestli nezasloužil, bude mi i ve staré dobře. Ale ty, jakmile já už tu nebudu, si ji oblékni — a jdi ke svým. Přišel tvůj čas!

Na veliké odpuštění a smíření, kterým mě ten starec naučil, které mě před hořkým osudem zachránily, a na cestu Boží navrátily, dodnes s vděčností vzpomínám!

Když jsem se jednou ráno probudila, pochopila jsem, že starec opustil svoje tělo. Jenomže ono nikde nebylo!

Šla jsem na místo, kde si pro sebe vykopal hrob. A jeho tělo už byla na dně. To znamenalo, že tam sám odešel a lehl si, abych měla méně starostí...

... Pohřbila jsem jeho tělo, postavila kříž. On se ke mně tehdy přiblížil duší, poděkoval a požehnal mi podle svého zvyku.

Ještě krátký čas jsem tam žila sama.

Můj otec mě dále učil, odhaloval Boha před mou duší stále více!

A mnohé se ve mně změnilo!

Mnohému mě naučil život s mým otcem. Ale ještě většímu mě naučila jeho smrt! Uviděla jsem, jaká je jeho láska k Bohu! Pochopila jsem jeho

připravenost dát život za to, aby se láska v lidských duších probudila!

Přečetla jsem tehdy i křesťanská písma, dozvěděla se o Ježíšovi, o tom, že On také přijal smrt, aby Svoje Učení o Lásce zanechal na Zemi! A viděla jsem Ježíše v Zářícím Světle, a mluvila s Ním právě tak, jako s mým otcem Bajanem.

A pochopila jsem pravdu o Bohu! Srdcem jsem pocítila Božskou Lásku, naučila jsem se s ní spojovat duší!

Pak jsem odešla k Volchvům.

Ale přišla jsem k nim jiná, nebyla jsem už ta bývalá umíněná a pyšná dívka! Volchvové se mi poklonili až k zemi, a já — jim. Prosila jsem je, aby mě učili tomu, co neznám.

Oni řekli:

Ale čemu tě můžeme naučit, když tě tvůj otec už všemu naučil?

Já jsem tedy prosila, aby mě naučili léčitelství a tomu, jak se mám slévat s Boží Sílou. A — jak neporušovat Vůli Boží.

A tak jsem se u nich učila.

A potom jsem přišla žít sem, a pokouším se pomáhat lidem, ale není z toho moc užitku...

Ale jestli dokážu naučit tomu, co sama znám, vás, možná, že to všechno v mém životě nebylo nadarmo!

Dnes jsem vám ukázala minulost. A zítra — vám začnu ukazovat přítomnost. Takže — je čas jít spát!

* * *

Zrána, po koupání a snídani, začala Volchva svoje vyučování:

— Vy oba už víte, co je to láska. Proto pro mě bude snadné naučit vás dívat se a vidět očima duchovního srdce, to znamená, očima duše.

Můžeme duchovním srdcem i slyšet.

A můžeme tak i mluvit, když vždy spojíme slova s láskou srdečnou.

A dokonce se člověk může naučit tak myslet, když spojí mysl se srdcem!

Duchovní srdce je hlavní částí duše každého člověka. Můžeme ho snadno pocítit tam, kde cítíme vdechnutý vzduch. Hrudní koš je jakási místnost, kde se v lidském těle rodí a žije srdečná láska.

Duše se nesmí stát otrokyní těla, ale jeho paní!

Když člověk vdechuje a vydechuje vzduch, pak přece vzduch nejen naplňuje hrudní koš, ale je i v celém prostoru kolem těla. Duše je průhledná a téměř neviditelná jako vzduch. A ona se nemusí nacházet jen v těle, třebaže je s tělem spojena na dobu života tělesné hmoty, ale ona je schopna se postupně rozšiřovat a projevovat svoji přítomnost všude.

A teď se každý — s láskou! — podívejte z duchovního srdce na vzdálený břeh tohoto jezera. Ať se vaše duše reálně dotkne toho rákosí, co se odráží ve vodě! Právě tak je možné ohmatat duši i stromy, i oblaka.

Takhle může srdce duchovní, skládající se z lásky a něžnosti, na všechno dosáhnout. Pokud tak budete trénovat, budete růst duší, budete se stávat stále většími a většími.

A duchovní srdce má ještě i ruce. Jimi se můžete ještě pohodlněji všeho s láskou dotýkat. A tyto dotyky pocítí i ptáci, i rybky, i zvířátka!

... A skutečně, Když to Dmitrij a Radoněž zkusili dělat, ptáci oživil, radostněji zazpívali, několik

veverek začalo vesele skákat po větvích stromu, zající zvědavě vyhlíželi z křoví a kachničky rychle připluly co nejbliž. A když je brali na dlaně duchovních srdcí — lebedily si v blaženosti, z lidí vycházející!

— A duše může vyrůst mnohem více, nežli naše lidská těla! — zopakovala Volchva.

— Ale proč? — zeptal se Radoněž.

— Abychom mohli něco ve světě kolem sebe změnit, abychom mohli Bohu i lidem posloužit — musíme se stát dostatečně velkou částí tohoto světa.

Podívejte se na mravenečky: oni mohou vybudovat svoje cestičky od mraveniště — ještě někam dál. Ale oni jsou malí, a něco většího změnit v tomto světě je nad jejich síly.

Obyčejní lidé mohou například postavit města, vybudovat cesty mezi nimi.

Ale je možné udělat i něco většího: vybudovat cestu do Příbytku Stvořitele, do Jeho Božského Domu!

Bůh-Stvořitel je ohromný!

On je přímo tady, vedle našich těl i uvnitř nich. A On je všude ve Vesmíru. Ať už zaměříme pohled z duchovních srdcí kamkoliv — nahoru nebo dolů, doleva nebo doprava — On je všude!

Nemůžeme obsáhnout myslí Jeho Nedozírnost!

Ale můžeme to pocítit láskou, protože láska s láskou se vždy může sjednotit!

A člověk se musí stát zjemnělým duší, čistým a ohromným, aby ve Vesmíru našel svoji cestu a poznal Boha!

Pociťme teď, že právě tak, jako když nad námi září sluneční světlo, — dává i Bůh všemu a všem Svoje Světlo a Lásku!

Poprosme, aby nám Bůh pomohl pocítit Jeho Světlo — a naše těla a duše tím Světlem omýt!

... A Volchva natáhla ruce duše jakoby pod Vodopád Božského Světla, a její tělo se rozzářilo a roztančilo v tom Proudě!

Dmitrij a Radoněž se také ocitli v tom Proudě, vylévajícím se svrchu na jejich těla, — v Proudě Lásky, Blaženosti a Požehnaného Světla Božího!

Světlo teklo zvenku, i skrz jejich těla.

— Do mě se ani nevejde taková spousta blaženosti a štěstí! — vykřikl Radoněž.

— To je právě dobře! To znamená, že to musíš začít dávat všem bytostem: stromům, bylinkám, ptákům, lidem!

... Když šli šťastní a unavení k domovu, Dmitrij řekl:

— Je to tak zajímavé: čím silněji se proud lásky vylévá ze srdce — tím víc lásky se uvnitř objevuje, jako by přitékala Veliká Síla!

— Správně to říkáš! Jestliže se teď z duchovního srdce podíváš dozadu: tam, odkud se ten Proud vylévá, — pak uvidíš nekonečné zářící Světlo! A to je Boží Světlo: Světlo Ducha Svatého! On je vždy s Námi!

Později vás naučím, jak do tohoto Světla vycházet, slévat se s Ním, žít v Něm!

* * *

Příští den přivedla Volchva svoje učedníky k ohromnému kameni, ležícímu na břehu jezera.

Žulový velikán ležel spokojeně a majestátně, jako by se nahříval ve slunečních paprscích.

— Sedněte si tady, přitiskněte se zády ke kamenu. Kámen je také Boží stvoření. Bůh stvořil všechno Sám ze Sebe! V tom kameni jsou částčky živých energií. Pociťme jeho život! On tu leží tisíciletí, jeho život je dlouhý — mnohem delší, nežli lidské vtělení! Tento kámen zde bude ležet ještě mnoho století, možná i tisíciletí. Život v něm probíhá pomalu. A je důležité — pocítit jeho klid...

Všechna hutná hmota je v něčem podobná životu tohoto kamene...

... Za půl hodiny Volchva řekla:

— No, to už stačí, půjdeme dál! Nebo se sami změníte v kameny! — a zvučně se rozesmála.

Ale Dmitrij se pořád ještě nemohl rozloučit s podivuhodným pocitem klidu věčného života tohoto kamene...

Volchva je odvedla k břízkám, které rostly na břehu:

— No tak, teď zkuste milovat břízky, jako ten kámen, a — ještě více! Vyberte si, jaká se komu víc líbí!

Stromy — ty velice dobře pociťují lidskou lásku!

Všechny rostliny to pociťují, můžeme s nimi mluvit, ony dobře chápou — ne slova, ale emoce, které mohou být spojeny se slovy.

Pocítit, jak žijí stromy, je velice důležité! Stromy mohou nás, lidi, mnohému naučit!

Kupříkladu, ony mají kořeny. A ty kořeny pronikají do hloubky Země. Každý strom Zemí-Matičku, která ho vyživuje a pěstuje, — velice dobře pociťuje!

Málokterí lidé chápou, že oni, právě tak jako rostliny, musejí být spojeni s naší Zemí a sjednoceni s Bohem Otcem!

Ale stromy na to nezapomínají, protože je kořeny tomu učí.

Pocit'me, jak strom v tomto světě ovládá svou existenci! Kmen, korunu, kořeny — procit'me dušemi! Také i to, jak teče míza kmenem, protéká větvičkami, dostává se do každého lístečku.

Každá rostlina je živá duše.

Pocit'me, jak žije strom. Mnohé v lidském těle se podřizuje stejným zákonům života, jaké jsou i v těle stromu.

Existují stromy, které když, právě takhle, obejmeme duší, — můžeme tím dokonce vyléčit naše nemoci. Já jsem tak léčila mnoho lidí, které Bůh nedovoloval uzdravovat Jeho Velikou Sílou, ale chtěl malými silami probudit lidskou duši.

Člověk má také kořen, jenom je neviditelný. Ale o tom vám povím později.

... Dmitrij si nadlouho zapamatoval, jaký to byl podivuhodný pocit — obejmout břízku, jako něžnou dívku! A potom — pocítit Zemi, na které roste strom... A ještě potom — stát se proudem životní síly, pomalu se zvedajícím z kořenů stále výš a výš ... — tam, kde si vítr hraje s lístečky v koruně...

Potom se seznámili s majestátními smrky a borovicemi, a s ohromným topolem a jasanem. Každý strom měl svou povahu, svoje, trochu se odlišující energie.

— Jaký je to zázrak! Co jsem se jen nachodil a najezdil po lese, ale nikdy by mě nenapadlo, že jsou živí! — prohlásil nadšeně Radoněž.

Po dvou týdnech řekla Volchva Dmitriji a Radoněžovi, že už by se měli vrátit do světa obyčejných lidí.

Ten čas, strávený s Volchvou, se jim zdál neuvěřitelně dlouhý, jako by uplynuly celé věky. A přece se jim vůbec nechtělo se rozloučit!

Tolik nového a důležitého se naučili! Svět, který před nimi Volchva otevřela, byl naplněn Božskou láskou! Jako by se koupali v moři Světla-Lásky, lebedili si v Něk, — právě tak žili po celý ten čas!

— Musíte se vrátit, aby v lese nezačali hledat knížete, který zahynul spolu se svým synem. A aby nepřišli zabíjet «kouzelníci», co je zahubila.

Zároveň i sami pochopíte: potřebujete-li to, čemu jsem vás začala učit? Vždyť to není jednoduché: žít ve světě s velikými vědomostmi! Vždyť ty každému připravují nový osud!

Je překrásné žít ve spojení s Láskou Boží! Ale není to lehké! Popřemýšlejte oba, až s vámi nebudu: chcete-li něčeho většího?

Anebo jestli si chcete všechno, co jste za tu dobu prožili, — až budete pryč — představovat jako sen nebo moje kouzla?

Ale jestli budete chtít — tak se za měsíc vraťte. Přijďte sem tak, aby vás nikdo neviděl a nevěděl, že u mě zůstanete.

Budu vás čekat.

Dmitrij a Radoněž se vrátili do města, kde byla podepsána poslední dohoda. Několik dní zůstali na návštěvě u místního knížete.

Dmitrij tam vyprávěl, že jeho syna uzdravila Volchva, a že za tu zázračnou záchranu složil slib před Bohem: až do konce života dodržovat přísný půst. A že po tom, co navštíví rodové území, hodlá vykonat duchovní putování. A že dokonce pomýšlí na mnišský život, v pokání a odloučení.

Klepy o tom pomalu obletěly okolí, a Dmitrij s Radoněžem odjeli domů.

Všechno, co se s nimi u Volchvy událo, se jim skutečně zdálo být skoro jako sen: tak nepodobné to bylo životu kolem!

Ale nové vědomosti už zakořenily v duších. A nemohla být ani řeč o tom, aby přerušili pokračování učení.

Dmitrij doma trávil hodně času ve své knihovně. Otázky, které ho dříve trápily, teď nahradily nové. Nesoulad toho, co četl, a toho, co pociťoval duší, vyvolával úvahy: «Ale neporušuji já ty sliby, které jsem dal v mládí Ježíšovi? A může být pravda, že je Bůh poznatelný: vždyť jakým rouháním se mnohým lidem zdá i pomyšlení na to! Ale vždyť Ježíš učil právě poznání Otce Nebeského! Vždyť se přece v Evangelích zbytečně neříká: «Bud'te dokonalí, jako je dokonalý váš Otec Nebeský!»¹...

Když, po měsíci, přijížděli k domku Volchvy, netrápily už Dmitrije pochybnosti. Měl jen neurčitou

¹ Mt 5:48.

obavu o svou milou: «Co když se jí stalo nějaké neštěstí?»

Jeli na koních. Třetího bílého koně s sebou vzali pro Volchvu.

Občas museli sesednout s koní a prodírat se skrz husté mláží.

Dmitrij volil cestu tak, že udělal velkou okliku, která obcházela všechny osady, aby je ani jeden člověk nespatriil.

... Volchva je už čekala na prahu.

Vzala koně za uzdu, a odvedla je ke stohu čerstvého sena, které speciálně pro ně připravila.

«Jak se zdá, věděla i tohle!» — pomyslel si o prozíravosti své milované s něhou Dmitrij.

... Večer seděli ve dvou u ohně na břehu jezera. Radoněž spal.

A Volchva a Dmitrij se nemohli nasytit té lásky, která je hřála v duši živěji nežli oheň. Vždyť odloučení ji ještě posílilo!

— Víš, myslela jsem si, že se už ničeho v životě nebojím... A najednou jsem pochopila, že jsem se přece jen bála, toho, že se nevrátíš!...

— Už se nikdy víc nerozloučíme, moje milovaná!

— To se nepodaří... Ale zapamatuj si: láska — ta tak spojuje duše, že jestli mě zavoláš, — pak budu vždy s tebou! Ale pozemská těla jsou něco jiného. Jsou to jen malé částčky. Já musím stihnout ti to všechno ukázat! Pak už pro nás nebudou žádná rozloučení strašná!

* * *

Příští den jim Volchva začala vyprávět o Božském Ohni.

Seděli u táborového ohně, už od večera zapáleného a zahřívajícího celou noc jejich klid a lásku.

Ted', ve dne, byl oheň táboráku na písčitém břehu jezera jiný: měl v sobě lehkost a radost!

Jazyky plamene jakoby tančily kouzelný tanec svobody, když vyšlehovaly do výšky.

Rozhovor se stočil na smrt a existenci duše po odloučení od těla.

Volchva o tom řekla:

— Když lidé zůstanou bez těl, nejsou mrtví: duše jsou živé, a oni mohou znovu přijít na Zemi.

Ale posmrtný stav je u různých duší rozdílný.

Podívej se, Radoněži, tvoje matka a tvůj otec jsou teď tady, vedle nás. Oni byli za života dobří a znamenití, a jejich příbytkem je ráj, jak se tomu říká podle křesťanské tradice.

... Dmitrij a Radoněž uviděli Radima a Vladislavu

— takové mladé a krásné! Zármutek a tíseň je úplně opustily a oni byli svobodní a šťastní!

Vladislava objala Radoněže průsvitnými rukama a políbila ho.

— Oni ti vyprávějí o tom, jak tě milují, jakou z tebe mají radost, prosí tě, abys kvůli nim nebyl smutný! Rozuměl jsi tomu sám, uslyšel jsi to? — zeptala se Volchva.

Radoněž mlčky přikývl, nebyl schopen vyjádřit slovy to, co zažíval.

Ještě chvíli tiše seděli.

Potom k ohni přišel Bajan — zářící, v bílém oblečení. Světlo jeho podoby bylo tak mimořádné: jakoby přímo sluneční paprsky utkaly jeho nemateriální tělo. Zazněl hluboký sametový hlas,

postihující všechna tajemství vesmíru. Ale v těch slovech se Dmitrij a Radoněž ještě vyznat nedokázali.

Volchva řekla:

— Takže my — nejsme spolu těly. Ale dušemi jsme spolu vždy. Bajan mi dokonce radí, čemu a jak vás mám učit.

Ale velice mnozí lidé se za života v tělech pocítovali jen tak slabě, že žili jenom těly. Takové duše i po smrti těl zůstávají pouze šedými chomáčky mlhy, a jakoby spí až do následujícího zrození.

Ale jsou i ti, kdo byli silní, a nebyli dobří. Oni takoví zůstávají i po smrti. A právě ty můžeme nazývat ďábly. Oni mohou skutečně mrzačit jiné duše a mohou jim vyvolávat i tělesné nemoci. Ale i oni sami trpí v nemateriálních příbytích — mezi sobě podobnými. A mnozí z nich pak pochopí, že by měli žít jinak. A potom — budou jejich životy v nových tělech plné utrpení: kvůli vykoupení bolesti, co způsobovali druhým bytostem. Ale takový osud jim umožní získat nové pochopení a projít očištěním. A pak se jim může otevřít Cesta ke Světlu.

Ale my teď musíme mluvit o něčem jiném: o tom, že musíme očistit určitým způsobem naše těla, aby od nich byly duše osvobozené už i za života těl. A pak si budeme moci plnocenně uvědomovat sami sebe v nemateriálních světech, žít a působit v nich, získávat mnoho dovedností!

Vtělený člověk může žít najednou v několika světech. Ale většina lidí světy, neviditelné tělesnými očima, považuje za neskutečné. Anebo si vymýšlejí pohádky a všelijaké hrůzy o těchto světech. Nebo věří těm báčorkám, co o tom vyprávějí druzí.

A na to, že se pro duši může otevřít Božský svět, většina lidí ani nepomyslí. I když se o tom mluví v

mnoha kapitolách Bible. A učit by tomu měla právě všechna náboženství.

Aby mohla duše pronikat do Božských světů, musí být očištěna od zlých a nízkých myšlenek a emocí. Duchovní srdce se musí stát centrem duše! Člověk musí proměnit svoje myšlenky a emoce — láskou!

A ty zbytky předchozích energií, které zůstaly v těle od nepřiliš čistého života, může duše odstranit s pomocí Ohně, podobného tomu, co hoří v tomto táboráku. Vždyť přece oheň neexistuje jen v materiálním světě!

A v lidském těle také jsou zvláštní kanály a speciální centra, které Božské Světlo-Oheň a životní sílu rozmísťují po těle.

... A Volchva předvedla, jak očišťovat dutiny, ve kterých se shromažďuje energie. Vždyť jejich prostřednictvím může duše usměrňovat tělesné zdraví a řídit práci všech orgánů.

Ale Volchva to vysvětlovala nejen slovy, ale ty struktury v tělech se zároveň jakoby rozsvěcovaly.

Ukázala i mnoho dalších kanálů, které spojují ty dutiny mezi sebou. A v nich byly vidět shluky energií více šedých a hutných, nežli bylo zlatavé Světlo, kterým Volchva všechno kolem zalévala.

Vysvětlila i to, jak můžeme dušemi splývat s nemateriálními složkami plamene obyčejného táborového ohně — a jak tímto ohněm také můžeme očišťovat svá těla.

... Dmitrij a Radoněž by si předtím nikdy nepomysleli, že by taková práce duší mohla vést k únavě. Ale unavili se tak, jako by vedli bitvu za očistu tělesných energií několik hodin a vyšli z ní jako vítězové!

Jejich nový život byl teď naplněný tou novou prací — namáhavou dřinou, očišťující těla a rozvíjející duše!

*** * ***

A také teď ještě jezdili ve třech na koních. Jaké to bylo štěstí!

Za jezerem se dalo po chvíli vyjet na ohromná prostranství mírných kopců, porostlých hustou zelenou trávou. Ta tráva se vlnila ve větru jako zelené moře. A koně — zrovna letěli nad tímto mořem!

Tady, na volném prostranství, Volchva vysvětlovala to, jak se slévat s Řekou Božského Světla, Která jakoby teče nad Zemí, a blažeností a něhou všechno omývá!

A mnoho dní strávili tak, že letěli těly nad prostranstvím na koních, a dušemi se přitom vznášeli v Proudě Božího Světla!

... Toho dne se zastavili na vysokém kopci.

— A proč lidé nežijí v tomhle štěstí, v téhle radosti? — ozval se Radoněž? — Proč závidí, nenávidí se, bojují spolu? Vždyť je to tak jednoduché, žít ve světě Božské Lásky! Proč to nikdo neví?!

— Ale ty to teď víš! A Dmitrij to ví! A vy to můžete naučit ostatní! Jenom není tak jednoduché dosáhnout toho, aby si lidé sami začali přát odvrátit se od zla v sobě, od svých zhoubných zvyků. Jsou to nenávisť, závist, urážlivost, stesk, strach, lenost, — ničící, dusící a hubící duše, připoutávající je k těžkostem a trápení!

Do Světla nemůže vejít duše neočištěná, obalená neřestmi! Nízké emoce ničí jak duše, tak i lidská těla! Nemravný způsob života zatemňuje

pochopení! Takoví lidé Světlo Boží nevidí! Oni sami žijí v trápení a soužení — a druhým také přinášejí neštěstí a zármutek!

Vy oba jste před naším setkáním žili s láskou v srdcích a pokoušeli jste se naplnit svůj život dobrými úmysly a činy. Já takové lidi už dávno hledám, ale mnoho jsem jich zatím nepotkala...

A doopravdy učit jsem poprvé mohla až vás. Lidé, které jsem předtím chtěla učit, se báli porušit houpá pravidla a dogmata! Strach z neznámého je zastavoval ještě před začátkem cesty ke Světlu!

Říká se, že byly časy, kdy všichni lidé věděli o Bohu Otcí a žili na Zemi spokojeně v lásce a harmonii, kráse a klidu. Živili se plody země, nepořádali krvavé hostiny, nebojovali mezi sebou. Jenom, jak se zdá, to bylo už dávno...

A teď k tomu, jak pochopit a pocítit Boha, — to ví jen velmi málo lidí! A to, jak to vysvětlit druhým, už téměř úplně všichni zapomněli.

Je velice důležité tyto vědomosti uchovat v čistotě! A je velice nutné je dát lidem!

*** * ***

Jednou Dmitrij a Volchva jeli na koních. Jeli jen ve dvou. Toho dne s nimi Radoněž nejel. Chápal, že občas potřebují být jen sami dva, a proto jim nepřekážel. Ochotně si našel práci doma.

A oni odjeli velice daleko od svých obvyklých míst.

Vpředu za kopci se ukázala osada. Ozýval se odtamtud hluk, jakoby tlumené výkřiky. Ale bylo to tak daleko, že se nedalo poznat: hádají se ti lidé mezi sebou nebo se něco přihodilo?

Dmitrij se nadzvedl ve třmenech, a zkoumavě se podíval do dálky zkušeným pohledem vojáka.

Ze zvyku rukou uchopil rukojeť meče.

— Ty počkej tady! Já pojedu blíž a podívám se, co tam je! Jakoby se tam dělo něco nekalého!

Volchva ho chtěla zadržet, ale rozmyslela si to.

Dmitrij popohnal koně.

Z dalšího kopce už jasně viděl celý obrázek. Útočníků bylo šest. Loupili v maličké osadě z pěti či šesti domů. Bylo vidět, že se neštítí ničeho: ani znásilňování žen; a brali všechno, na čem se mohli přizivit v domech chudého lidu.

Dmitrij vytasil meč a vrhl se na obranu:

— Přestaňte! Ukončete loupení a násilí!

... Bandité viděli, že je Dmitrij sám. Tasili meče. Neměli pochybnosti, že v šesti bez námahy zabijí toho drzého vojáka a dostanou jako kořist i to, co vlastní on.

Třem, kteří se pokoušeli znásilnit ženu, Dmitrij plochou stranou meče podrazil nohy. Ale ostatní se začali pokoušet zmrzačit koně, aby se dostali k jezdci. Dmitrij tedy radši sesedl sám, protože mu bylo jasné, že koně bez jezdce se nikdo ani nedotkne: kůň má velkou cenu! Ale teď už musel použít meč nejen jako obušek. A zasazoval rány banditům, kteří ho napadali ze všech stran. Byli to všichni zkušené bojovníci. Pravděpodobně to byli jedni z těch námezdních vojáků, kteří když ochutnali krev v bitvách, hned za jednoho, hned za druhého vládce, zvolili si způsob života svobodných lupičů. Zbraně ovládali výborně.

Ukázalo se, že boj bude mnohem těžší, nežli Dmitrij zpočátku předpokládal.

Ale on byl zručným mistrem v ovládání meče, a také měl ohromnou tělesnou sílu. Poranil všechny

protivníky, ale i on sám dostal ránu mečem. Košili měl roztrhanou, na levém boku mu z rány proudila krev. Rána nebyla hluboká, ale přece jen byla skutečná.

Boj právě skončil. A on spustil meč.

Pocítil se jako hrdina a vítěz... — a v té chvíli tu uviděl Volchvu.

Obvazovala rány těm třem, kteří byli přemoženi jako první.

A potom bledá, aniž by na Dmitrije promluvila slovo, přešla i k posledním poraženým, ležícím na zemi.

Nezastavovala jim krev tak, jako tehdy Radoněžovi. Jenom jim mazala rány nějakým lektvarem, který vždy měla na opasku, a potom na ně dávala obvazy.

Ženy, šílené z toho, co se přihodilo, a několik dětí a stařecků, kteří tvořili veškeré obyvatelstvo této vesničky, pozorovali jako zkamenělí, co se děje.

Volchva přistoupila k poslednímu ležícímu banditovi. Podívala se mu do očí, nahlédla do duše — a velice tiše pronesla:

— Kdy už se nasytí tvoje touha po pomstě? Stejně už je sem nevrátíš! Proč zaséváš ještě více bolesti a neštěstí?! Měl by ses před nimi stydět! Vždyť ty sám jsi teď horší, nežli jejich vrazi!

... Dmitrij nevěděl, jestli viděli i druzí to, co viděl on? Ale ten, s kým mluvila Vochva, to bezpochyby viděl. Byl to obraz vyhořelého domu a mrtvých těl jeho ženy a dvou synů. Ale oni sami — v poloprůsvitných podobách — stáli tady a dívali se na toho, kdo byl kdysi jejich manželem a otcem.

— Přestaň s tím tady, teď, hned! Jinak ti nebude souzeno, aby ses s nimi shledal ani po smrti!

... Potom se poklonila až k zemi obyvatelům osady:

— Vy rozhodnete jejich osud! Milosrdní — dostanou milost od Boha!

... Až teď se obrátila k Dmitrijovi, který stál kousek opodál a pokoušel se pochopit, co ona dělá a proč.

A ona obvázala jeho ránu právě tak, jako rány lupičů, namazala ji svým lektvarem. U studně stála dvě plná vědra s vodou.

Volchva si umyla ruce a obličej. Poté přivolala koně.

... Potom ona a Dmitrij odjeli, a lidé, kteří přicházeli k sobě, začínali přemýšlet, jak budou dál žít.

Volchva se ještě jednou otočila. V jejím pohledu byla síla lásky a odpuštění, které mohly udělat z útočníků — milující muže a ochránce, a z poškozených — starostlivé lékaře pro duše i těla lupičů.

Ale rozhodnout se budou muset oni sami.

Zpátky jeli mlčky. Dmitril se cítil provinilý, ačkoliv ani nechápal — proč? Vždyť přece nemohl postupovat jinak, nechat ty lidi bez pomoci a obrany!

Domů se vrátili až za tmy.

Znepokojený Radoněž hartusil jako dospělý: «Vás tak pustit samotné!»...

* * *

Když před spaním Volchva měnila Dmitrijovi obvaz na ráně, tichounce řekla:

— Odpusť mi, milovaný, že mi Bůh nedovoluje úplně sejmout tvoji bolest!

On ji laskavě pohladil po vlasech:

— No tak, moje milovaná! Neboj se: všechno se mi i takhle zahojí! Radši mi řekni: co jsem neudělal správně?

— Bolest a trest, co obdrželi lupiči, trochu přesáhly jejich vinu. Dva z nich ani nemuseli přežít. A jeden se vyhnul smrtelné ráně jen tím, že uklouzl...

Dmitrijem to vnitřně otřáslo a pochopil, že ten jeho protivník jistě neuklouzl náhodou!...

— Jak bys teď žil s břemenem vražd na duši? Přemýšlel jsi o tom?

— Ne... Byl jsem tím bývalým: knížetem, který vykonává soud a bojuje, aby ochránil nevinné...

— Každý dostává do svého osudu část té bolesti, kterou způsobil sám. A to je ta tvoje rána — aby sis vzpomněl na všechny svoje bitvy. A — abys za bolest a smrt, kdysi způsobené, — přinesl pokání!

Teď už brzy budeš moci působit jinou Sílou! Boží Síla bude spojena s tvým tělem, a s duší. A ty se teď musíš také očistit i od hněvu, dokonce i toho «spravedlivého», jak ho lidé chápou. Ve všech tvých minulých hrdinských činech, na které jsi byl předtím pyšný, teď budeš moci uvidět opačnou stranu!

Ano, ty jsi vždy bojoval za pravdu tak, jak jsi ji chápal. Ale teď budeš muset bojovat za tu pravdu, kterou schvaluje Bůh!

... Tu noc Dmitrij přemýšlel o mnoha věcech! Spal neklidně, opětovně se probouzel, vzpomínal na ty případy, ve kterých se nekál...

K ránu se už probudil úplně a uviděl Volchvu, sedící na kraji postele. Uviděl její dlaně nad svojí ránou. Vzal ji za ruce:

— Sama jsi řekla, že Bůh nedovoluje mě uzdravit, a teď neposloucháš? — usmál se a líbal její dlaně.

— Ale já bych tvoji bolest vzala na sebe! To je možné! — Volchva se také usmála skrz vytrysklé slzy...

— Ne, to není třeba, moje milovaná!

Přitáhl ji k sobě a políbil.

— Dobře, tak ti ukážu ještě jednu věc... — a Volchva začala Dmitrijovi vysvětlovat, jak se zvedá k tělu Božská Átmická Energie, kterou ve dalekých zemích nazývají slovem Kundalíní, a na Rusi ji v dávných časech jmenovali Átmanem, tj. *Zářícím*. Potom mu ukázala, jak se ta Energie provádí skrz tělo a vylévá se za hlavou. Takovým způsobem je možné odstranit bolest a vyléčit svoje rány.

— Blaženost lásky, která vzniká mezi mužem a ženou při spojení, — je jen malá část té Blaženosti, kterou dává proud zářícího Átmického Světla, když prochází skrz tělo.

... Dmitrij se pohroužil do toho blaženého stavu, naplňujícího každou buňku těla.

Několik dní, které si vyžádalo jeho uzdravování, mu přineslo tolik blaženosti a takové pochopení, které dalece přesahovalo i jeho pouhé předchozí představy o Božské Lásce!

Volchva a Radoněž se o něho něžně a pečlivě starali. A on sám — plul v Řece Blaženosti a Božského Světla!

Ale Volchvě, v té době, přibyla ještě jedna starost. Radoněž najednou zesmutněl. Zádumčivě seděl na břehu potoka.

— Co ti přišlo těžkého na mysl?

— Nevím, jak to povědět... No takhle, kníže Dmitrij se dokázal stát vojákem: účastnil se bitev, stal se hrdinou, zápasil s protivníky ve smrtelně nebezpečných soubojích. A jestliže teď bude nadále působit jen slovy a mírem — nenazve ho nikdo strašpytlem, nikdo ho neobviní ze zbabělosti.

Ale já jsem ještě nic nedokázal, jsem neduživý, bojovat jsem se pořádně nenaučil!

Já chápu, že má Láska velikou sílu, jenomže tu Sílu nikdo nevidí! Boží Sílu — lidé nevidí!...

Ale já se tak moc chci stát skutečně, opravdově, silným a odvážným! Ale ne pro slávu... Ta je vedlejší... Nedokážu to vysvětlit...

Volchva Radoněže objala. «Tak on není odvážný! Zachránil lidi při přepadení, Dmitrije před smrtí zachránil tak, že ho zakryl sám sebou!... — láska k tomuto odvážnému a tak čistému chlapci ji přeplňovala! Ale ona i dobře chápala, co ho právě teď tíží. A chápala i to, že mu momentálně slova nepomůžou...

— Pojd'! Já ti ukážu, jak je možné bez meče a krveprolití porazit jakéhokoliv protivníka!

Radoněž na ni pohlédl očima rozšířenýma údivem.

— Vezmi meč — a napadni mě!

— Nemůžu! Co když tě poraním?!

— No, pak si vezmi tenhle klacek! Místo meče — bude se hodit?

... Volchva se ranám uhýbala s takovou lehkostí a rychlostí, že se Radoněž nestačil divit! Ze začátku dával do ran poloviční sílu, ale potom už se snažil ze všech sil. Ale hbitá a nepostižitelná protivnice se ani nezadýchala, když se vyhýbala všem úderům. Potom náhle uklouzla — a hbitým pohybem vytrhla klacek z Radoněžových rukou.

— To jsou mi věci! — na prahu stál Dmitrij. — Já jsem si myslel, že můžu druhé učit alespoň jak mají vést bitvu! Ale ukazuje se, že i tomu se musím naučit u tebe!

— Já tě to naučím!

Duše může sebe, i druhého pociťovat. A může vidět tak, jako by se zpomalil čas. Nebo — může uvidět všechno kolem sebe v jednom maličkém zlomku sekundy!

... Dmitrij pochopil, o čem Volchva mluví. Stávalo se mu, že během boje viděl nejmenší pohyby ostří zbraně protivníka a přesně pociťoval, kam dotyčný dál povede meč. Ale takové momenty byly náhodné, a Volchva, jak se zdá, i tohle znala dokonale!

Dmitrij nevycházel z údivu, chápal, že by ani on nedokázal v bitvě porazit Volchvu, nepostižitelnou a nezasažitelnou jakoukoliv zbraní!

Takovému umění, které se může v případě bitvy hodit, ji kdysi naučil Bajan, aby byla dívenka ochráněna tak, jak je to jen možné, svojí hbitostí a dalšími dovednostmi.

— A pro začátek vám musím ukázat — jak druhého pociťovat a chápat právě tak dobře, jako sama sebe.

Vzpomínáte, jak jste se mohli pocítit jako stromy, když jste duší splývali s duší stromu?

Ted' se tedy naučíme jeden druhého pociťovat, jako kdybychom si vyměnili těla.

Tak se ted', Radoněži, postav naproti mně! Já duší vejdu do tvého těla, a ty — do mého. Z mého duchovního srdce se podívej na své tělo, a já se z tvého budu dívat právě tak.

... Bylo to tak obdivuhodné!

Potom si vyměnili místa a dělali to samé s Dmitrijem.

— Když takhle s láskou pociťuješ druhého člověka — můžeš pochopit i jeho myšlenky a přání. A můžeš tak člověku předat i svoje myšlenky.

To je velice důležitá dovednost: pociťovat druhé právě tak jasně a silně, jako sama sebe! Jenom je to třeba dělat s láskou! A bez násilí.

... Potom je Volchva naučila, jak se na svoje tělo můžou dívat ze všech stran zároveň. A — jak se rozplývat ve Světle, ze Kterého se ze všech stran díváš tím směrem, kde se nachází tělo, ale nepociťuješ se už v něm.

Po takových trénincích nastoupil takový stav, že se duše spojila vjedno s celým dohledným prostorem. Mohla pociťovat každý strom, každého ptáčka, každé zvířátko — jako sama sebe. Prostor byl průzračný, a jako by ho z neuvěřitelné dálky zahalovalo ze všech stran zvonivé ticho.

A tak, nepozorovaně, přešli od tématu vojáka, který může nezranitelný za sebe i za druhé bojovat, k tomu důležitějšímu tématu, kdy člověk tím, že se rozplývá v okolním prostoru, ztrácí pociťování sama sebe jako jednotlivce. A ty druhé — pociťuje lépe, nežli sebe! Vždyť poznat Boha může jen ten, kdo se rozplývá v Jeho Lásce a Světle, mizí v Něm! Vždyť

jenom prostřednictvím toho je možné se do Něho vlít,
stát se Jím!

* * *

Někdy byli Volchva a Dmitrij jen sami ve dvou.

— Nemůžu teď ještě všechno ukázat Radoněžovi, protože je to nad jeho síly. Později mu to ukážeš sám. Ale tobě o tom vyprávět, a ukázat ti to, musím, — řekla Volchva. — Pamatuješ, jak jsem mluvila o kořenu, který má každý člověk a který ho spojuje se srdcem Země? Dokud se srdce člověka nestane Ohnivým, je tento kořen jakoby neviditelný, neprotéká jím Světlo-Ohně. Ale když se srdce člověka naplnilo Ohněm Lásky, pak je možné oživit i tento kořen. Protože on spojuje Ohnivé srdce člověka a ohnivé srdce naší Země — s Tvořivým Ohněm Boha Otce!

Pocit', že tam, v hlubinách Země, v jejím srdci, hoří Ohně — právě takový, jako v táborovém ohni, jenom je mnohokrát větší a jemnější, něžnější. A Zdroj tohoto Ohně je podobný Ohromnému Slunci, nedozírných rozměrů!

Kořen se spojuje zvláštním kanálem s tělem. A jestli rozšíříš rukama duše tento kanál zevnitř, pak můžeš Božský Ohně snadno vpustit do těla.

Pokus se z duchovního srdce dívat ne dopředu, ale dozadu a do hloubky.

... Dmitrij to provedl: vylil se duší do tohoto Světla-Ohně. A pocítil, jak se sám stal Ohnivou duší v Božím Ohni.

... Dny ubíhaly. Čím dál — tím silněji a živěji se mu to všechno dařilo. Dmitrijovi se dařilo udržovat takové stavy na stále delší dobu.

Nakonec se dokázal s jistotou pociťovat ohromným Ohnivým Duchovním Srdcem.

Ve Sjednocení jakoby zmizel — a zrodil se znovu!

Když se mu to podařilo, pak — naplněný Velikou Tvořivou Sílou Boží — povstal nad Zemí Božský Dmitrij, vycházející z Hlubiny, a skládající se ze Světla-Ohně! Jeho Nové Tělo Světla je ohromné! Ruce má silné a něžné; mohou vzít každou duši na dlaň, pomazlit se s ní, naplnit ji silou. Srdce v hrudi — září sluncem, potoky Světla proudí nad Zemí! A v Hlubině je nekonečná Tvořivá Síla, jako mohutný Oceán!

— No vida, a teď je ještě třeba naučit se takhle pořád žít! — uslyšel Dmitrij hlas Volchy. — A ještě je možné všechno v těle naplnit tím Prvotním Ohněm, a pak už bude Splynutí úplně nerozdělitelné!

... Potom, když už šli k domovu, řekla:

— Viděla jsem, jak Volchvové, kteří poznali kompletně Splynutí s Božskou Ohnivou Sílou, vcházel do tohoto Ohně spolu s těly. Potom mohli těla okamžitě přemísťovat na jakoukoliv vzdálenost. Takovému tělu nehrozí smrt ani zničení: v něm se získává Božská Nesmrtelnost.

Je zřejmé, že v takovém těle Kristus obživil před lidmi, aby na vlastní oči uviděli Jeho Božskou Sílu!

Ale to já ještě neumím a nevím, jestli bych to dokázala... Ale tobě o tom říkám, abys věděl, že to, co jsem ti ukázala, není mez realizace duše!

Veliké štěstí poznání Boha a splynutí s Ním v Jeho Velikém Ohni se na dlouhý čas stalo hlavním štěstím v jejich životech.

Radoněž se už také dotkl duší Božských stavů Vědomí a měnil se před očima: z chlapce-výrostka — v silného mladíka.

Ale jednou Volchva řekla:

— Budete muset jet, Dmitriji. Oba vás čeká daleká cesta: poselství do cizí země.

— Kam? Proč?!

... Ona se odmlčela, dávala dohromady vysvětlení toho, co teď musela říci.

Volchva jen zřídka viděla budoucnost. Nerada předpovídala, protože věděla, že budoucnost závisí na samotném člověku přinejmenším tak, jako na předurčených událostech. Člověk sám může mnohé změnit ve svém osudu, třebaže ne všechno.

Ale v tento den viděla obrazy jí neznámé země a chápala, že to je ta budoucnost, kterou chce pro Dmitrije a Radoněže Bůh.

Ona viděla mořské pobřeží, písčité mělčiny, lodě s bílými plachtami, lidi v neobvyklém oblečení, ženu s jemnou zlatou korunou na hustých vlasech, stažených do účesu. Jmenuje se Margarita. A tamhle jsou oni: Dmitrij a s ním Radoněž. Radoněž mluví cizím jazykem, překládá. Jak jsou jen překrásní, ti její nejmilovanější lidé! Jejich srdce září, jako hořící Slunce! Od Dmitrije nemůže ani odtrhnout zrak: mezi cizozemci, pobíhajícími kolem, vyniká bohatýrskou stavbou těla a takovým Pokojem a Láskou, které všechno kolem zaplňují...

— Ty budeš muset odjet. Moskevský kníže tě vypraví s poselstvím do daleké země — a ty s tím budeš souhlasit.

— Je to nablízko? Nechci se s tebou rozloučit!

— Já nevím, říkám to, co mi Bůh ukázal.

A ti, kdo Bohu doopravdy slouží, — ti nedělají to, co se jim chce, ale chtějí dělat to, co Bůh potřebuje!

A v tom je veliké štěstí! Jednotná Láska, co řídí všechno ve Vesmíru, pak rozkvétá i v jejich srdcích, a svítí světu jasněji než Slunce!

— Uvidíme se ještě spolu, moje milovaná?

... Volchva se snažila odvrátit pohled od své budoucnosti. Nepřála si pro sebe nic jiného, kromě svého osudu, tak jako její otec Bajan... A předčasně to vidět — nač?

Ale před jejím vnitřním zrakem vyvstal jiný obraz: požáry, bitvy a nad tím vším — ohromný a silný Dmitrij s mečem v rukách. A sebe uviděla vedle něho v mužském oděvu...

A odhalilo se jí to, že ještě uběhne mnoho času — a oni spolu přijdou znovu na Zemi s misí lásky a míru.

— My se ještě uvidíme, my budeme spolu, můj milovaný! Já a ty budeme vždy spolu, protože naše srdce jsou sjednocená v Bohu! — řekla s jistotou Volchva.

* * *

Na kopci uprostřed lesa, na mýtině, obklopené borovicemi a břízami, — vstupujeme do nemateriálního průzračného a něžného Božského Ohně. Tak se na tomto *místě síly* projevuje Božské Vědomí jednoho ze Svatých Duchů.

— Řekneš nám Svoje jméno?

— Říkají Mi Volchva.

— A druhé jméno nemáš?

— Před tím, než jsem se stala Volchvou, Mě nazývali Vasilisa, ale potom zůstala jenom Volchva: předchozí jméno už nemělo význam.

— Pověz nám, prosím, o tom Tvém životě na Zemi a o životě Volchvů v těch časech!

— Bylo nás několik Volchvů — nositelů dávných vyšších vědomostí o Bohu. Mezi námi byl i Můj adoptivní otec. Já jsem byla neustále s Ním a vstřebávala všechno, co dělali a věděli Volchvové.

Byla jsem ještě úplně maličká, když Mi zemřela matka. Jiní příbuzní mi tehdy nezbyli. A tak jsem se od raného dětství stala učednicí u Volchvů.

Přiměřeně k tomu, jak jsem dorůstala, Mi spolu s výukou různým dovednostem, včetně léčitelství, začali poznenáhlu předávat i vyšší vědomosti o Bohu, o stavbě vesmíru, o zákonech, kterými se řídí Evoluce Univerza. Učili Mě i meditačním praktikám pro rozvoj vědomí. Je pochopitelné, že slova a představy byly jiné, nežli v současnosti, ale smysl byl ten samý:

Existuje Vesmírný Bůh, Jednotný pro všechny, — rozměrově nekonečný a věčně jsoucí Oceán Nejjemnějšího Vědomí; a úkolem každé duše je, se postupně rozvíjet, přibližovat se svým stavem k Jeho stavu. Při tom je na vyšších stupních rozvoje nutné, stát se zejména tvořivým, konajícím Božským Ohněm, vycházejícím z Velikého klidu.

— Povídej ještě, prosím, o tomto Svém životě!

— V těch časech, když jsem se stala Volchvou, bylo pro ženu velice těžké dostat se mezi ty vyvolené, kteří se mohli učit na Boha, tj. mezi ty, koho

zasvěcovali do vyššího vědění o Cestě postižení Boha a Sjednocení s Ním. Tehdy už byla dávná duchovní kultura Rusi donucena odejít do hluboké «ilegality»... Ti, kdo ještě ochraňovali vědění, dovednosti a vzpomínku na velikou duchovní minulost, se skrývali v hustých, neproniknutelných lesích... Nepočetní Volchvové teď brali do učení jenom muže, silné duchem — aby ani na mučidlech nevyzradili svá posvátná umění, která byla schopna ovlivňovat dokonce i materiální úroveň. Ale ani z nich nebylo jednoduché vybrat ty, kdo by mohli intelektuálně pojmut celou hloubku nejvyšších vědomostí.

V těch letech se také nezřídka stávalo, že Volchvy nazývali sami sebe i ti, kdo takové hodnosti nebyli hodni. Možná, že ta jejich přání byla dokonce i dobrá, ale oni předávali svoje vědomosti «polodůstojným» a nebo se dokonce stali přísluhovači chamtivých vládců tohoto světa... Třeba se jim zdálo, že takovým způsobem pomáhají uchovat drahocennou moudrost a starodávnou kulturu, ale... jenom napomáhali degeneraci a překrucování Božského Vědění. Cíl Splynutí s pravou Božskou Sílou byl zaměňován za splynutí s čarodějnou silou bytostí pekla...

...Každá země má to náboženství a ty vládce, které si zaslouží lidé v ní žijící... Jenom jednotlivci, jenom nemnohé duše bývají výjimkou z tohoto pravidla v temných časech úpadku duchovnosti.

V té době už z předchozích duchovních občin téměř žádné nezbyly. Osamělost a uvědomění si, že je téměř nemožné ovlivnit chod událostí v zemi, která se stala místem svárů a mocenských bojů zneprátených klanů, se staly smutným údělem

Zasvěcených těch časů... A Oni v takové situaci viděli svůj úkol v tom, ochránit čistotu vědění hlavně pro budoucí pokolení, až se lidé zase vzpamatují a vzpomenou si na Božské předurčení života člověka na Zemi, a na Zákony Veliké Harmonie...

...Už jsem vám říkala, že Můj adoptivní otec byl Volchvou. A On se odhodlal k odvážnému a zoufalému kroku: odešel do světa a začal kázat. On se nepokoušel vnést do světového názoru lidí ty nejvyšší vědomosti o Splynutí se Stvořitelem, které by byly stejně pro většinu nepochopitelné, ale třeba jen zakotvit ty nejzákladnější mravní pilíře, etickou čistotu. A tak chodil s guslemi po vesnicích, zpíval starodávne písně a vyprávěl dávné skazy. Nazývali Ho Bajanem.

Jednou na místě, kde byli zaživa upáleni lidé jedné z nemnoha občin, které uchovávaly dávné vědomosti, našel ještě trochu živé dítě. Byla jsem to Já.

Bajan se Mě pokoušel dát do nějaké rodiny v jiných vesnicích, ale nikdo si nemluvně vzít nechtěl: lidé v tu dobu neměli radost z «přebytečných úst»...

A tak Bajan tu situaci přijal jako Vůli Boha ve vztahu k Sobě — a začal se o Mě starat a vychovávat Mě jako dceru a žákyni.

Postupně se ve Mně probudily schopnosti duše, nashromážděné v minulých životech, — jasnovidnost, umění vnímat nahlas nevyřčené myšlenky. Ale také se projevila neústupnost povahy, hraničící s tvrdohlavostí. A pro Bajana nebylo jednoduché učit Mě pokoře, klidu mysli, umění žít ne tělem, ale duší, pěstovanou jako duchovní srdce.

A On Mě učil kontrole emocí a přání, učil Mě provádět ty nejjemnější energie skrz energostrukтуры

těla. To se mi potom velice hodilo během našich vystoupení před lidmi: posluchači a diváci se ponořovali do Námi vytvářeného energetického pole lásky, ve kterém mnohem snadněji vnímali, co jsme jim ukazovali, vyprávěli a zpívali. Jeden čas Mi to přinášelo velkou radost a uspokojení...

Bajan chtěl u toho ukončit Moji výuku... Ale Mně to nestačilo: Já jsem se chtěla stát opravdovou Volchvou, hledala jsem úplnost ponoření do Oceánu Stvořitele-Svaroga!

A tak Mě Bajan začal postupně zasvěcovat do meditací úrovně buddhi-jógy.

On Mě také přivedl k té maličké skupince Zasvěcených, kteří žili v lese v úplném osamění. A Oni po dlouhém váhání také souhlasili, že Mě budou učit...

... Po tom, co se Bajan rozloučil se Svým pozemským tělem, jsem odešla žít k těm Volchvům. Oni Mě učili léčitelsví, řízení proudů Átmické Energie, ponoření do «ne-já», ve kterém si člověk může uvědomit Sílu Svaroga. A také Mě učili zvedat Oheň Tvořivé Síly k tělu a posílat projekce-obrazy na materiální úroveň.

Poznala jsem Splynutí se Svarogem — a zdálo se Mi, že se teď už všechny Moje toužebné naděje splnily...

... Plynul čas. Začala jsem žít samostatně. Měla jsem maličký domek u lesního jezera. A měla jsem také Oceán Boha, do Kterého jsem se mohla nořit v meditacích...

... Ale přání darovat lidem tu lásku, ty vědomosti, které jsem měla, Mě znovu a znovu přivádělo do toho světa, který se odvracel od Božích Zákonů; a ve kterém vládlo násilí a prolévala se krev...

Obvykle jsem k lidem přicházela jako léčitelka — a občas jsem v takových situacích dokázala duši pomoci více, nežli tělu.

Tak jsem také potkala vám známého Dmitrije (ačkoliv Ho v tom životě nazývali jinak; ale to teď nemá význam). A dokázala jsem Ho tehdy naučit všemu, co jsem uměla.

... Po tom, co odešel, aby následoval svoje předurčení, jsem už speciálně hledala ty, koho bylo možné učit.

... Potom jsem se vtělovala ještě dvakrát. Poprvé — spolu s Dmitrijem: abych Mu pomohla v Jeho Misi. (Právě tehdy dostal jméno Dmitrij Požarskij). A potom — ještě jednou v severských krajích Rusi, skoro tady, kde jste Nás potkali. Bylo to na přelomu osmnáctého a devatenáctého století...

* * *

Otevřít pro čistá srdce bránu do Sluneční Všemohoucnosti Svaroga — což to není nejvyšší poslání pro rozvinutou duši? A což to není nejvyšší sloužení Všemohoucímu Tvůrci Veškerenstva?

Člověk se musí učit, jak očistit sama sebe jako duši, — aby potom mohl pochopit a přinášet do světa Světlo dávající Vědění!

Aby člověk mohl tvořivě budovat svůj život a životy kolem — musí probudit uvědomění sama sebe jako duše! Ale to nemůže udělat, dokud nic neví o Vládci a Stvořiteli Všeho, našem Otci a Společném Rodiči!

Vždyť opravdové uvědomění sama sebe se rodí jen za podmínky pochopení toho, že člověk je významnou částicí v Božském Stvoření! Významnou

— proto, že člověk má možnosti, odlišující ho od všech jiných Božských stvoření a umožňující mu postihovat Boha a dosahovat Splynutí s Ním!

Ten, kdo umí nořit mysl do duchovního srdce,
— ten získává čistotu myšlenek.

Duše, které usiluje o Sjednocení s Bohem, se musí naučit myslet v čistotě srdečné lásky!

Člověk se spojuje s Tvůrcem prostřednictvím svého duchovního srdce! Prostřednictvím srdečné lásky se mu odhaluje Realita Boha!

At' se každý člověk učí myslet v srdečné čistotě tak, že bude mysl ponořovat do Oceánu Lásky a Klidu!

* * *

Výhonek rostliny je spojen s půdou. Bez půdy se výhonek nemůže rozvíjet!

A taková je i podstata člověka. Člověk nemůže úspěšně růst, pokud není spojen se Zdrojem všeho — Stvořitelem! Člověk si musí sebou-duší uvědomit svoji sjednocenost — přes svůj «kořen» — s Božským Zdrojem svého života!

Duše, která se přeměnila v duchovní srdce, se stává tou částicí vesmírného bytí, která získává schopnost růst a pracovat v uvědomělé Jednotě s Bohem!